

KOMENTÁŘ

17. 8. 2022

Odhady sklizně vybraných zemědělských plodin v Jihomoravském kraji k 15. červenci 2022

Podle zpřesněných odhadů, které Český statistický úřad zpracoval k 15. červenci 2022, by mělo být v Jihomoravském kraji sklizeno 872 tisíc tun základních obilovin, v porovnání s rokem 2021 je to téměř o 21 tisíc tun více (o 2,5 %). Oproti odhadu k 10. červnu 2022 budou očekávané sklizně základních obilovin vyšší, a to především u ječmene a pšenice jarní. Podle šetření bude letos objem sklizeného ovoce oproti roku 2021 nižší, pouze u broskví se počítá s nárůstem, a to o 17,3 %. Očekávaná produkce máku se snížila o 47,9 %.

Základní obiloviny (tj. vč. triticales, ale bez kukuřice na zrno) jsou v Jihomoravském kraji osety na ploše 156,4 tis. ha. Při očekávaném výnosu 5,57 t/ha by mělo být podle nejnovějších odhadů sklizeno 871,7 tis. t obilovin. Proti odhadu z minulého měsíce to znamená zvýšení očekávané produkce o 27,7 tis. t, tj. o 3,3 %. Při porovnání s loňskou sklizní je to více o 2,5 %. Ačkoli tedy bude sklizeň podle odhadů v důsledku větší osevnické plochy vyšší, očekávaný hektarový výnos základních obilovin se proti skutečnosti minulého roku o 0,40 t/ha snížil (o 6,7 %).

Největší část plochy, a to 109,9 tis. hektarů, což je 70,2 % osevnické plochy základních obilovin v kraji, zabírají pole s **pšenicí ozimou**. Proti minulému roku je tato rozloha o pětinu větší (18,6 tis. ha). Sklidit by se mělo 628,1 tis. tun, což je o 43,1 tis. tun více (o 7,4 %). Míře navýšení osevnické plochy ozimé pšenice neodpovídá míra růstu sklizně, neboť očekávaný výnos 5,72 t/ha je proti loňsku téměř o 11 % nižší.

Pšenice jarní by podle odhadu měli jihomoravští zemědělci letos sklidit 20,5 tis. tun. Toto množství představuje necelou polovinu sklizně loňského roku (48,8 %). Pokles je dán snížením osevnické plochy na polovinu (z 8,8 tis. ha v roce 2021 na letošních 4,4 tis. ha) a také nižším očekávaným hektarovým výnosem – 4,60 t/ha (-3,5 %).

Ječmene jarního, po pšenici ozimé druhé nejrozšířenější obilovině v kraji, se sklídí odhadem 122,9 tis. t, což je o 7,1 % méně než v loňském roce. Důvodem je jak pokles osevnické plochy (o 5,3 %, na 23,9 tis. ha), tak nižší očekávaný hektarový výnos 5,15 t/ha (-1,9 %).

Odhadovaná sklizeň **ječmene ozimého** 75,8 tis. t je meziročně o 16,0 % vyšší. Zásahu na tomto faktu má pouze rozšíření osevnické plochy o 2,0 tis. ha na 12,7 tis. ha (+19,2 %), neboť odhadovaný hektarový výnos 5,96 t/ha je o 2,7 % nižší.

Předpokládaná úroda **žit** 9,4 tis. t je meziročně o 4,3 % vyšší. Zvětšila se osevnická plocha i výnosy – osevnická plocha 2,0 tis. ha je meziročně o 1,8 % vyšší, předpokládaný hektarový výnos 4,61 t/ha je vyšší o 2,4 %.

V důsledku výrazného poklesu osevnické plochy na 1,5 tis. ha (-42,9 %) i přes vyšší hektarový výnos (3,58 t/ha, tj. zvýšení o 13,3 %) se odhadovaná produkce **ovsa** 5,3 tis. t meziročně propadla o 35,3 %.

KOMENTÁŘ

Tab. 1 Zpřesnění odhadu výnosů a sklizní zemědělských plodin v Jihomoravském kraji k 15. červenci 2022

Plodina	Osevní plocha (ha)				Sklizeň (t)			Hektarový výnos (t/ha)		
	2021 ¹⁾	2022	rozdíl	index (%)	skutečnost 2021	odhad k 10. 6.	odhad k 15. 7.	skutečnost 2021	odhad k 10. 6.	odhad k 15. 7.
Základní obiloviny	142 474	156 393	13 918	109,8	850 866	844 084	871 744	5,97	5,40	5,57
Pšenice celkem	100 081	114 305	14 224	114,2	627 056	633 464	648 616	6,27	5,54	5,67
pšenice ozimá	91 276	109 858	18 582	120,4	585 058	614 206	628 139	6,41	5,59	5,72
pšenice jarní	8 805	4 447	-4 358	50,5	41 997	19 258	20 477	4,77	4,33	4,60
Ječmen celkem	35 870	36 578	708	102,0	197 636	186 427	198 705	5,51	5,10	5,43
ječmen ozimý	10 662	12 709	2 047	119,2	65 329	70 944	75 767	6,13	5,58	5,96
ječmen jarní	25 209	23 869	-1 339	94,7	132 306	115 483	122 938	5,25	4,84	5,15
Žito	2 006	2 043	37	101,8	9 031	9 418	9 423	4,50	4,61	4,61
Oves	2 572	1 469	-1 103	57,1	8 121	5 087	5 257	3,16	3,46	3,58
Tritikale	1 944	1 996	52	102,7	9 023	9 689	9 744	4,64	4,85	4,88
Řepka	32 441	31 169	-1 272	96,1	92 530	94 008	94 379	2,85	3,02	3,03

¹⁾ sklizňová plocha

Pozn.: Výsledky jsou propočteny z nezaokrouhlených hodnot.

Očekávaná úroda **tritikale** 9,7 tis. t je meziročně o 8,0 % vyšší díky vyššímu odhadovanému hektarovému výnosu 4,88 t/ha (+5,2 %) a také díky mírnému nárůstu osevní plochy (zvýšení o 2,7 % na 2,0 tis. ha).

Řepkou bylo oseto 31,2 tis. ha, meziročně tedy o 1,3 tis. ha méně. Odhadovaný výnos 3,03 t/ha je proti loňsku o 6,2 % vyšší, letošní sklizeň by měla dosáhnout 94,4 tis. t, což je v porovnání s minulým rokem o 2,0 % více.

Letos bude na jižní Moravě sklizeno 1,3 tis. t **máku**, což je oproti loňsku přibližně poloviční množství. K tomuto propadu přispěla především redukce osevní plochy. Naopak predikované hektarové výnosy se o 13,0 % zvýšily.

Předpokládá se, že by v letošním roce měli jihomoravští zemědělci sklídit 2,1 tis. t **mrkve**. Tento objem je o téměř 16 % nižší než v minulém roce, a to nejen kvůli zmenšení osevní plochy z loňských 80 ha na letošních 70 ha, ale i nižším hektarovým výnosem (o více než 1 t/ha). I pěstitelé **cibule** sklídí podle předpokladu letošní úrody méně, a to i přes to, že osevní plocha byla rozšířena o 19 ha (5,0 %). Očekávaná sklizeň 12,4 tis. bude o 1,1 % nižší než minulý rok. Odhadovaný hektarový výnos se snížil o 5,8 % na 31,13 t/ha.

Na jižní Moravě se podle odhadu sklídilo 159 t **jahod**, což je o 22 t (téměř 12 %) méně než v minulém období, a to především díky 14% snížení osevní plochy. Naopak mírně vzrostly výnosy, a to o 2,7 %.

Jihomoravský kraj je největším pěstitelem meruněk a broskví. Odhady sklizně **broskví** jsou pro tento rok optimistické, oproti minulému roku byl zaznamenán více než 17% nárůst, a to i přes to, že se snížil počet broskvoní z 60 tis. na 50 tis. Zásahu na tom má především vyšší průměrná sklizeň z jednoho stromu 4,68 kg (o 42,1 % více než loni). **Meruněk** se naopak urodilo o 12,1 % méně. Z 344 tis. stromů, bylo sklizeno 1 169 tis. t ovoce. Příčinou je především snížení počtu stromů téměř o 11 %, tak i mírně nižší výnosnost.

V Jihomoravském kraji se letos sklídilo z téměř 100 tis. stromů 517 t **višní**, což je o 16,5 % méně oproti sklizni minulého roku. Z jednoho stromu tak bylo očesáno průměrně 5,18 kg ovoce. **Třešním** se dařilo o něco lépe. Ačkoliv se o 8,7 % snížil počet stromů, byl zaznamenána vyšší výnosnost, a to o 8,6 %. Celkově pak bylo sklizeno téměř stejné množství jako v loňském roce.

KOMENTÁŘ

Tab. 2 Odhad výnosů a sklizní vybraných zemědělských plodin v Jihomoravském kraji

Plodina	Osevní plocha ¹⁾ (ha)		Výnos ²⁾ (t/ha)		Sklizeň (t)		Rozdíl odhadu proti skutečnosti 2021		Index 2022/2021	
	2021	2022	skutečnost 2021	odhad červenec 2022	skutečnost 2021	odhad červenec 2022	výnos (t/ha)	sklizeň (t)	výnos	sklizeň
Mák	3 942	1 817	0,61	0,69	2 415	1 258	0,08	-1 157	113,0	52,1
Mrkev	80	70	31,68	30,62	2 550	2 145	-1,07	-405	96,6	84,1
Cibule	378	397	33,04	31,13	12 490	12 354	-1,90	-136	94,2	98,9
Jahody	52	45	3,45	3,54	181	159	0,09	-22	102,7	88,1
Broskve	60 236	49 724	3,29	4,68	198	233	1,39	34	142,1	117,3
Meruňky	384 840	344 384	3,46	3,40	1 330	1 169	-0,06	-161	98,2	87,9
Třešně	39 002	35 614	2,30	2,50	90	89	0,20	-1	108,6	99,2
Višně	114 829	99 624	5,38	5,18	618	517	-0,20	-102	96,3	83,5

¹⁾ u ovocných stromů je uveden počet stromů v kusech

²⁾ u ovocných stromů je uveden výnos v kg na strom

V tabulce 3 je uveden odhad sklizně a hektarových výnosů vybraných zemědělských plodin podle krajů. Z přehledu vyplývá, že ve všech krajích, kromě Ústeckého, překročí letošní očekávané výnosy základních obilovin skutečnost z minulého roku. Odhad sklizně řepky bude kromě Středočeského kraje a kraje Karlovarského oproti minulému roku také vyšší.

Odhadovaný **výnos pšenice celkem** v Jihomoravském kraji (5,67 t/ha) je v porovnání s ostatními kraji nejnižší, ale je 2,6 % nad úroveň krajského 10letého průměru (5,53 t/ha). Objem očekávané sklizně (648,6 tis. t) je proti 10letému průměru (618,0 tis. t) o 5,0 % vyšší.

Odhadovaný **výnos ječmene celkem** (5,43 t/ha) je v porovnání s ostatními kraji 6. nejnižší a proti krajskému 10letému průměru (5,04 t/ha) je o 7,7 % vyšší. Odhadovaná sklizeň ve výši 198,7 tis. t je proti dlouhodobému průměru (191,3 tis. t) vyšší o 3,9 %.

Odhadovaný **výnos řepky** (3,03 t/ha) je v porovnání s ostatními kraji nejnižší, proti krajskému 10letému průměru (3,16 t/ha) je o 4,1 % nižší. Odhadovaná sklizeň ve výši 94,4 tis. t je proti dlouhodobému průměru (122,3 tis. t) nižší o 22,8 %.

KOMENTÁŘ

Tab. 3 Odhad výnosů a sklizní vybraných zemědělských plodin podle krajů k 15. červenci 2022

	Odhad sklizně (t)				Odhad výnosů (t/ha)			
	základní obiloviny	z toho		řepka	základní obiloviny	z toho		řepka
		pšenice	ječmen			pšenice	ječmen	
Česká republika	7 402 948	5 074 979	1 826 335	1 073 113	5,70	5,94	5,46	3,12
v tom kraje:								
Hl. m. Praha	32 896	24 281	7 506	5 999	6,08	6,28	5,79	3,29
Středočeský	1 504 203	1 088 558	346 212	238 551	5,85	6,06	5,56	3,14
Jihočeský	750 938	476 927	178 904	116 125	5,52	5,85	5,36	3,11
Plzeňský	591 225	369 150	146 863	86 889	5,57	5,88	5,57	3,12
Karlovarský	119 107	73 557	25 114	13 256	5,48	5,84	5,21	3,11
Ústecký	522 656	396 435	110 241	66 656	5,92	6,07	5,67	3,11
Liberecký	107 576	66 503	24 196	16 068	5,54	5,86	5,44	3,10
Královéhradecký	488 381	367 663	84 424	67 922	5,86	6,02	5,69	3,11
Pardubický	472 533	318 158	122 294	77 515	5,70	5,96	5,38	3,14
Vysočina	758 636	457 615	229 367	116 451	5,50	5,83	5,21	3,10
Jihomoravský	871 744	648 616	198 705	94 379	5,57	5,67	5,43	3,03
Olomoucký	552 663	338 178	198 355	76 245	5,87	6,18	5,50	3,21
Zlínský	277 999	200 836	69 013	38 672	5,85	6,02	5,62	3,13
Moravskoslezský	352 391	248 503	85 141	58 385	5,64	5,90	5,33	3,10
	Index (sklizeň 2021 = 100)				Index (výnosy 2021 = 100)			
Česká republika	102,5	102,3	104,4	104,7	97,5	94,0	102,0	104,2
v tom kraje:								
Hl. m. Praha	100,3	98,5	104,5	100,7	94,4	92,8	96,0	102,3
Středočeský	100,7	100,0	103,8	99,5	96,4	93,7	100,8	103,5
Jihočeský	105,0	105,7	111,4	107,4	100,6	95,4	105,1	105,4
Plzeňský	103,1	100,2	109,5	100,0	98,9	94,8	104,1	104,8
Karlovarský	115,0	110,1	142,0	91,5	98,7	94,1	105,5	104,9
Ústecký	96,7	97,6	95,1	103,5	95,5	92,9	100,8	102,7
Liberecký	103,2	101,6	114,0	102,2	99,5	95,3	103,6	104,4
Královéhradecký	104,2	104,1	104,1	100,7	97,1	94,1	102,5	103,2
Pardubický	101,4	100,2	104,1	114,6	98,3	94,7	103,7	103,9
Vysočina	104,4	104,7	105,9	110,9	100,7	95,9	106,1	105,2
Jihomoravský	102,5	103,4	100,5	102,0	93,3	90,6	98,6	106,2
Olomoucký	104,1	107,7	100,8	113,1	97,6	94,9	98,4	102,9
Zlínský	103,7	103,0	107,8	101,7	96,6	94,5	99,4	103,3
Moravskoslezský	100,6	100,8	100,0	113,0	98,8	95,6	103,6	103,6

Kontakt:

Bc. Zuzana Švehlíková
Krajská správa ČSÚ v Brně
e-mail: zuzana.svehlikova@czso.cz
tel.: 542 528 200

Související informace:

[Odhady sklizně - operativní zpráva - k 15. 7. 2022](#)